

**R. P. Ferdinandi De Castro Palao, Legionensis Soc. Iesv,
Sacrae Theologiae Professoris, Et sanctae Inquisitionis
Qualificatoris & Consultoris; Operis Moralis, De Virtutibus,
Et Vitiis Contrariis, In ...**

De Sacramentis. In qua Tractatibus decem de Sacramentis in genere, tum
speciatim, videlicet de Baptismo, Confirmatione, Eucharistia spectata ut
Sacramento, & ut sacrificio: de Pœnitentia, de Suffragiis, Indulgentiis, &
Iubilo, de Bulla Cruciat, de Extrema-unctione, & demum de Ordinis
Sacramento ...

**Castro Palao, Fernando de
Lugduni, 1669**

De suffragiis, quæ in fidelium viuorum, & defunctorum fauorem præstati
possunt. punct. 1

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76649](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76649)

TRACTATUS XXIV.

E T

DISPUTATIO VNICA
DE SVFFRAGIIS,

Indulgentiis, & Iubileo.

P V N C T V M I.

De suffragiis, quæ in fidelium viuorum, & defun-
ctorum fauorem præstari possunt.

SVFFRAGIVM, spectato rigore lingue
Latinæ, est quædam authentica signi-
ficatio voluntatis, tum in creandis Ma-
gistratibus, tum in reo iudicando, tum
in lite decidenda, & similibus, iuxta il-
lud Cicer. 3. de legib. *Suffragia in Magi-*
stratu mandando, aut etiam de reo iudi-
cando palam fieri melius esset. At, quia

hæc significatio voluntatis plerumque vtilis esse solet ei, pro
quo fit. Theologi cum D. Thom. in 4. dist. 45. suffragium ap-
pellantur auxilium, & fauorem, quem aliis fidelibus nostris
bonis operibus impendimus. Videndum igitur, qualiter, tum
viventibus, tum defunctis, suffragari possimus, & quæ condi-
tiones ad prædicta suffragia requirantur.

§. I.

Qualiter nostris bonis operibus possimus fidelibus
viventibus suffragari.

1. Triplicem qualitatem satisfactionis, impetrationis, & meriti
nostra bona opera habent.
2. Impetratio nobis, & aliis prodest.
3. Meritum alteri applicari non potest.
4. An satisfactio aliis prodest, proponitur dubitandi ratio.
5. Afferitur, nostras satisfactiones aliis prodesse.
6. Soluitur ratio dubitandi n. 4. ad huc.
7. An efficaciter & infallibiliter aliis prodest nostra satisfactio.
Negant plures.
8. Rectius alij affirmant.
9. Opposita rationes dissoluntur.

1. **P**onendum est, quod sæpè est repetitum, postea bona
opera triplicem qualitatem habere, impetrationis, sa-
tisfactionis, & meriti.

2. Qua parte impetrationem habent, non solum nobis,
sed etiam aliis, saltem de congruo, profunt vt manifestè
colligitur ex illo ad Rom. 15. *Obsecro vos Fratres, vt adiuue-*
ris me in orationibus pro me à Deo. & Iacobi 5. Orate pro
inuitem vt saluemini. Quinimò ad hanc impetrationem non
est necessarium, vt speciali intentione velis alteri tuis bo-
nis operibus beneficium impetrare: sæpè enim benignis-
simus Dominus ob merita alicuius Sancti aliis dona non
mediocriter concedit. Cum enim omnes fideles in charitate
existentes sint vnus corporis membra. Christo Capiti
vnita, communicationem inter se habere debent, & vnus
operationes aliis omnibus deseruire: sicuti in humano cor-
pore videre licet, vbi quodlibet membrum viuum, non solum
sibi, sed etiam aliis operatur. Quod ita certum est, vt fide di-
uina teneamur credere, hanc Sanctorum communionem, seu
communicationem.

3. At, qua parte nostra bona opera meritoria sunt grati-
æ, & gloriæ, solis ea operantibus prodesse possunt. Nemini
caum datum est, vt sua merita aliis applicare possit: esset enim

alienum à charitate, alteri applicare, quo ipse indiget. Præter-
quam quod ius ad gloriam concedi non potest alicui, gratia, &
satisfactio. Sanctitas autem non alienis operibus, sed pro-
priis comparari debet. Non igitur nostra merita applicari alteri
possunt, vt tradit S. Thom. ab omnibus receptus in 4. dist.
45. q. 2. art. 1. quæstione 4.

4. Quapropter præsens controversia solum est de nostris
bonis operibus, qua parte satisfactoria sunt: an, inquam, aliis
fidelibus applicata illis profunt ad pœnæ pro peccatis debitæ
remissionem, sicuti nobis indigentibus profunt? Videri potest
alicui hoc impossibile. Primum, quia obligatio satisfaciendi est
debitum personale, vt pote propria culpa, & non aliena con-
tractum. Ergo aliena satisfactio remitti non potest; sicuti
non potest remitti culpa, ex qua debitum illud nascitur. Et
fortè ob hanc causam dixit Paul. 2. ad Corinth. 5. *Vnusquisque*
recipiet, prout gessit in corpore. & ad Galat. 6. Vnusquisque onus
suum portabit. Secundò, nemo potest alteri meriti gratia, &
gloriæ augmentum: ergo neque pœnæ debitæ remissionem,
qua ad gloriam proximè disponitur, & preparatur. Tertio,
quia nullus est locus Scripturæ, aut Conciliorum, ex quo man-
ifestè colligitur, satisfactionem nostrorum operum aliis fide-
libus applicari: omnia enim testimonia, quæ adducuntur, nihil
aliud probant, quam nostra bona opera aliis fidelibus prodesse,
quod ex merito de congruo, & per modum impetrationis
sufficenter intelligi potest, idè quod non desuit, qui diceret, ob
nostra bona opera aliis applicata excitari Deum ad concedendam
eis pœnarum remissionem liberalem tam, et si satisfactio
bonis operibus inhærens illis applicata non fuerit, neque
applicari possit.

5. Cæterum pro certo tenendum est, nostras satisfactio-
nes aliis applicari posse, tanquam pretium sufficiens, quo pœ-
næ debitæ remittuntur. Sic D. Thom. quem ferè omnes sequun-
tur, in 4. dist. 20. quæst. 1. art. 2. q. 3. & d. 45. quæst. 2. art. 1. Bona-
nauent. Duran. Palud. Richard. Alenf. & alij, quos referunt, &
sequuntur. Nauarr. tract. de Indulgent. notab. 13. per totum, & no-
tab. 22. num. 8. & 19. Couarr. cap. Alma mater. 1. p. §. 4. n. 7. Bel-
larm. lib. 1. de Indulgent. cap. 2. Suar. tom. 4. in 3. part. dist. 48. de
suffrag. sect. 2. nu. 4. Coninch. dist. 10. dub. 7. n. 53. & dist. 11. dub.
1. & 7. Bonac. dist. 6. de suffrag. quæst. 2. part. 1. in princ. Ratio ea
est: quia negari non potest, potuisse Deum vnus cuius satisfactio-
nes pro alio oblatas acceptare in remissionem pœnæ pro il-
lius peccatis debitæ, sicuti acceptat propriam cuiusque satisfactio-
nem in remissionem propriorum peccatorum, quam
nullatenus acceptare tenebatur: sed poterat Deus, non obstant-
te qualibet satisfactioe exhibitâ, nos punire, prout sibi placitum
esset: quia peccati grauitas est infinita, nullaque huma-
na satisfactioe delectibilis. A remissa culpa, & pœna æterna in
temporalem commutata, contentusque humana satisfactioe
pro illius remissione, eo ipso, quo satisfactio condigna exhibe-
atur, debita est pœnæ remissio: quia fit solutio debiti, iuxta
Dei creditoris voluntatem. Quòd autem Deus vnus pro alio
satisfactiones acceptet, probat communis Ecclesiæ sensus:
omnes enim credunt, vnum pro alio satisfacere posse: quòd
verum non esset ob solam impetrationem liberalis remissio-
nis, nisi adesset debiti condigna solutio. Præterquam quòd ex
lege ordinaria nemo potest remissionem gratuitam impetra-
re: si enim sibi impetrare non potest, à fortiori neque alteri,
præcipue cum rationi dissouum sit velle remissionem gratui-
tam debiti ex iustitia, qui habet, vnde soluat. Neque Christus
Dominus eam remissionem obtinuit, sed satisfactioes super-
abundantes Deo obtulit, ex quibus, tanquam ex pretio, solu-
tioneque

etoneque sufficienti, per Pontificem applicatis in Indulgentiarum concessione, tum in Sacramentorum ministrante, & Sacrificio nobis debitum poenarum remitteretur. Deinde omnes Sancti inter se communicant, vel vnius corporis membra: ergo habent omnem communicationem possibilem: ergo communicant in satisfactionibus, quippe hæc communicatio nullum habet inconueniens: sed potius maximè expedit, ut pote quæ mutuum amorem, & charitatem auget: ergo assensenda est. Tandem Sanctorum satisfactiones superabundantes in Ecclesiæ thesauro repositæ per Pontificem applicantur fidelibus in suorum peccatorum remissionem. Ergo eandem poterunt Sancti fidelibus applicare, tempore, quo præstabantur, & sub suo dominio erant: siquidem ob defectum huius applicationis ex benignitate Dei in thesauro Ecclesiæ repositæ fuerunt, nec petirent.

6. Argumenta verò opposita sententiæ nullius sunt momenti. Ad primum fateor, debitum poenæ personale esse; ideoque tolli non posse, nisi per condignam debitoris satisfactionem, vel creditoris remissionem. At benignissimus Deus, sicuti contentus est satisfactione debitoris alias debita, contentus etiam est satisfactione aliena in fauorem debitoris oblata, in quo Dei benignitas, & misericordia elucet. At remissionem culpæ concedere ob aliena opera, nec diuinam bonitatem decebat, nec peccatori erat expediens. Cùm enim per propriam voluntatem se à Deo auerterit; expeditat non aliena, sed propria voluntate cõuertere. Testimonia verò Pauli ad Corinth. & ad Galat. de sententiâ Iudicij extremi loquuntur, in quo vniquique portabit, & soluet, prout in hac vita gessit. Quod diuinitus est à nostro instituto. Ad secundum respondeo, esse laetum dilectum de remissione poenæ temporalis: esse peccatis relictæ, & de merito gratiæ, & gloriæ: hoc enim propriis operibus expediebat comparari, cùm sit intrinsecæ, & supernaturalis hominis renouatio: at remissio poenæ, cùm à solo Deo creditore faciendâ sit, neque reddat hominem sanctiorem mirum non est, quòd alienis operibus, tamquam pretio, & solutione sufficienti comparetur. Ad tertium dico, esse nullo textu Scripturæ, & Conciliorum manifestè probetur hæc Sanctorum communio in satisfactionibus: probatur tamen, communis fidelium consensu, sub communione Sanctorum contineri, ut pote possibilem, & fidelibus conuenientem, diuinæque bonitati, & misericordiæ conformem.

7. Superest tamen difficultas, an hæc applicatio efficax sit; & infallibiliter effectum habeat. Star enim optimè, Deum nunquam remittere poenam pro peccatis debitam, nisi ipse peccator condignè in Purgatorio satisfaciatur, vel in hac vita sufficientem satisfactionem exhibeat, vel alius iustus propriam satisfactionem illi donet, sub hac tamen differentia, quòd satisfactionem vniuersiuique pro se factam promittit acceptare semper: pro alio verò oblatam, quando sibi placitum fuerit. Quòsupposito, esto, vnius iustus iuas alteri satisfactionem applicet, non inde inferitur, ei de facto applicari, quia non est certum, & infallibile à Deo acceptas haberi: cùm verò Deus illas acceptas habet, non gratis, & liberaliter poenam remittit, sed ob condignam solutionem.

Quòd verò Deus se ita gerat, càmque legem statuerit in remissione poenarum, & satisfactionum communicatione docuit Medin. tract. 3. de satisfact. quest. 2. & 3. Cord. lib. 4. de indulgent. quest. 5. ad 8. Bonac. disp. 6. quest. 2. p. 1. in fin. inclin. Coninch. disp. 10. nu. 59. dub. 7. Et probari potest primò ex differentia que operatur in Scriptura sacra, inter propriam, & alienam satisfactionem: nam de propria satisfactione passim est facta promissio acceptationis, ut colligitur ex illo Tob. 12. Eleemosyna liberat à morte, & purgat peccata. Dan. 4. Peccata tua elemosynis redime. 2. Paral. 33. Manasses per penitentiam impetravit relaxationem à captiuitate. Et clariss. Paul. 1. Corinth. 1. dixit, non esse iudicandos, qui se ipsos iudicant, id est, puniendos non esse ob sua peccata, qui se in hac vita puniunt. Et 2. ad Corinth. 7. asserit, tristitiam secundum Deum operari salutem, & vindictam: quia vindicat peccata, quæ commisit. At de remissione poenæ ob alienam satisfactionem, nulla ostenditur acceptationis promissio: ergo referenda est diuino beneplacito. Secundò, cùm nostras orationes pro aliis fundimus, non infallibiliter postulatam impetramus: quia nulla adest huius concessoris promissio. Ergo idem dicendum est de satisfactione pro alio oblata. Tertio, diuinus honor læsus per peccatum humilitione propria, & vindicta in proprio corpore sumpta quodammodo reparatur, sed non sic aliena humilitione, & vindicta: ergo mirum non est, quòd propria satisfactio infallibiliter acceptatur: secus verò aliena.

8. Cæterum, alienam satisfactionem, sicut & propriam, infallibiliter acceptari, testis docuit D. Th. 3. contra Gentes, c. 118. ubi: Sicut per se ipsum, ita & per alium, potest aliquis satisfacere Deo. Et paulò inferius: Affectio charitatis in eo, qui pro amico patitur, facit magis satisfactionem Deo acceptam, quam si ipse pateretur. Si autem oblatam pro amico satisfactionem repellere Deus potest, manifestum est, non esse Deo acceptam aquò, ac si ipse pateretur. Et Pius V. in Catechismo, vbi de penitentia n. 62. inquit: Qui diuina gratia præditi sunt, alterius nomine

possunt, quòd Deo debetur per solvere: quare fit, ut quodam patre alterius onera portare videatur. Et concludit: Nec verò de hoc cuiquam fidelium dubitandi locus relictus est, qui in Apostolorum Symbolo SS. Communionem profitemur. At non possunt Deo persolvere, si ipse Deus solutionem acceptare non tenetur: ergo ex sententiâ D. Thom. & Pij V. obligatus est Deus satisfactionem alienam, æque ac propriam, acceptare. Et ita late probat Suar. disp. 48. sect. 3. à n. 3. & nos breuiter diximus tract. de poenit. pun. vlt. de satisfact. §. 1. Ratio est: quia ex suppositione; quòd Sancti in satisfactionibus communicant, & vnius satisfactiones aliis proficiunt, ut omnes Catholici fatentur, immeritò, & absque fundamento asseritur, hæc communicationem non esse firmam & continuam; sed solum aliquando, & raro pro diuinæ voluntatis libero beneplacito: hæc enim restrictio nec charitatem fouet, sed diminuit; nec diuinam liberalitatem, & misericordiam commendat, sed coarctat; & nullum in Scriptura, neque in aliquo Concilio, aut Sancto, illius apparet vestigium, quòd amplius constabit ex oppositorum solutione. Ergo, &c.

9. Ad primum fateor, clariora esse in Scriptura testimonia pro acceptatione satisfactionis propriæ, quàm aliene, ideoque certius esse, satisfactionem propriam acceptari. At non desunt testimonia Scripturæ, quæ alienam satisfactionem acceptari indicent, ut est Pauli 1. ad Corinth. 2. Adiuuantibus vobis in oratione pro nobis, ut ex multis personis eius quæ in nobis est, donationis per multos gratia agatur pro nobis. Quæ verba, ut expendit Chrylost. non solum de impetratione donorum, sed de venia, & remissione intelligi debet. Ad idem est 2. ad Corinth. 2. Cui aliquid donastis, & ego. Nam & ego, quòd donasti, si quid donasti propter vos, &c. Et quamuis nullus esset Scripturæ locus ex quo id conuinci possit, sufficit communis fidelium consensus, satisfactiones vnius aliis prodesse, & cùm non possit probari non prodesse, infallibiliter affirmandum est infallibiliter prodesse. Præterquam quòd testimonia adducta de propria satisfactione, nisi infallibilem acceptationem non ostendunt, sed eo ipso, quòd satisfactio ad remittenda peccata, & poenas debitas consulitur, inferitur infallibiliter ad prædictum effectum prodesse: at sæpè Ecclesia consultat fideles, ut se inuicem in satisfactione peccatorum adiuent, restanturque alienas satisfactiones, ut proprias, prodesse. Ergo dicendum est, prodesse infallibiliter. Ad secundum neganda est consequentia ob discrimen impetrationis à satisfactione: impetratio enim non nititur operis dignitati, sed Dei liberalitati, & benignitati, & ab homine peccatore fieri potest: idè mirum non est, quòd effectum habeat infallibilem: sicuti neque habet oratio, quam quisque pro se offert. At satisfactio ab homine iusto, & Deo grato necessarid exhibetur: estque debiti condigna solutio: admitti ergo infallibiliter debet. Tertium argumentum solum probat, aptius propriam satisfactionem admitti, quàm alienam, sed eum vtraque admittatur ex diuina misericordia vtraque infallibiliter admittitur.

§. II.

Qualiter defunctis possimus nostris bonis operibus iustari.

1. Fide certum est, defunctos nostris bonis operibus iustari posse.
2. Debent tamen in Purgatorio existere: nam Beatiss. solum ad extrinsecum honorem prodesse possunt.
3. Damnatis nullo modo.
4. Neque animabus in Limbo existentibus.
5. Sed solum existentibus in Purgatorio.
6. Prosumt predictis nostra suffragia quoad satisfactionem.
7. Negant plures infallibiliter prodesse.
8. Verius est oppositum.
9. Fit satis opposita rationi.
10. Probat, nostris orationibus impetrari posse defunctis liberalem poenæ remissionem.
11. Verius est oppositum.
12. Argumenta in contrarium dissoluntur.

Fide tenendum est, nostris bonis operibus defunctos iustari posse. Etenim, cùm ipsi nobiscum communionem habeant, ut pote membra vnius corporis sub vno capite Christo existentia eorum onera portare poterimus, iuxta Ecclesiæ perpetuam traditionem, & praxim à Patribus, & Conciliis probatam, & manifestè declaratam. 2. Machab. 12. Sancta, & salubris cogitatio est pro defunctis orare, ut à peccatis soluantur. De qua re videri possunt Bellam. lib. 1. de Purgat. cap. 1. Canisius in Catechismo, de Euchar. c. 7. & tit. de poenit. cap. de Purgat. Suar. tom. 4. in 3. part. disp. 48. sect. 4. & seqq.

2. Defuncti autem, quibus nostra suffragia prodesse possunt, sunt, solum in Purgatorio existunt. Nam Beatiss. neque ad remissionem, neque ad impetrationem nostra suffragia possunt deferuire, ut dixit Augul. *varis in locis, præcipue in Eucharid.*

Enchirid. cap. 109. & de cura pro mortuis agenda c. 1. & tract. 84. in Ioan. & serm. 34. de verbis Apost. & Innocent. in c. Cum Martha. §. ult. de celebrat. Missar. Non enim illis suffragari possumus ad remissionem, cum nihil emittendum habeant; neque etiam ad impetrationem, cum nihil boni ipsis impetrare possimus: possident enim Deum, bonorum omnium cumulum. Neque his obstat, quod in oblatione sacrificij postulemus, ut ipsis proficit ad honorem, & gloriam: quia non est intelligendum de honore, & gloria Sanctis intrinseca; sed de gloria, & honore à nobis exhibito, & qui in nobis est, & in nostram utilitatem cedit, tamen inde aliquod gaudium, & lætitiā Sancti concipiunt.

3. Deinde damnatis nullatenus prodesse possunt nostra suffragia, non solum, ut à pena liberentur, sed neque, ut in ea aliquam mitigationem, aut remissionem habeant. Tum, quia sunt in statu peccati, à quo nunquam recedent, ac proinde incapaces, & indigni, ut in pena pro peccatis debita leventur. Tum, quia, si nostris bonis operibus possemus aliquam penam leuare, cum hæc finitæ sint; tot multipliciter suffragia poterunt, ut tandem finirentur: quod est contra legem à Deo statutam de penarum æternitate, quam passim Scriptura edocet: ita ut in ea nec minima remissio fiat, iuxta illud Apocal. 10. *Fumus tormentorum ascendit in sæcula sæculorum, neque habet requiem die, ac nocte.* Idemque diuiti illi avaro, *Luc. 16* perenti ab Abraham minimum refrigerium suæ linguæ, illud concessum non est. Et certè si possibile esset nostris orationibus illis refrigerium aliquod penarum impetrare; possemus ad hunc finem nostras orationes pro damnatis fundere: quod est contra præceptum Ecclesiæ prohibentis pro his orare, ut constat ex Concil. Tribur. c. 31. & Bracar. relato in c. *Placuit. 23. q. 5. & ex cap. Non astimamus. cap. Cum graua. c. Pro obuentibus. & aliis 13. quæst. 3.* Neque his obstat August. in *Enchirid. c. 110.* dicens: *Quibus nostra suffragia profunt, ad hoc profunt, ut sit plenam remissio, aut certè tolerabilior fiat ipsa damnatio.* Non enim de damnatis ad Infernum loquitur; sed de damnatis ad Purgatorium, quibus nostra suffragia aliquando plenam remissionem obtinent, aliquando verò sola diminutionem. Eodemque modo intelligendus est Innocent. III. in cap. *Cum Martha de celeb. Miss.* inquirens, esse aliquos mediocriter bonos, quibus nostra suffragia profunt ad explicationem, aliquos mediocriter malos, quibus profunt ad propitiationem: cum enim in Purgatorio esse possint aliqui, qui minimo reatu penæ, & non culpæ, teneantur, his tanquam mediocriter bonis, nostra suffragia expiationes sunt. At, cum alij esse possint, qui ultra debitum penarum ingens, cum aliqua culpa veniali ex hac vita decesserint, ij, & mediocriter mali dici possunt, illisque propitiationes erunt nostra suffragia. Damnatis ergo, qui valde mali sunt, nunquam etiam in minimo nostra suffragia proderunt.

Cum hoc tamen fiat, quod potuerit Deus ex sua potentia absoluta in hac lege dispensare: quia id implicationem non inuoluit: an verò aliquando hæc dispensatio facta sit, incertum est. Probabilis apparet, & prouidentia, iustitiæque diuinæ conuenientia, ut nunquam facta fuerit. Nam historia illa referens, precibus S. Gregorij Trajanum liberatum esse ab Inferno, & Macarium pro damnatis orasse, commentitia est, ut bene notauit Bellarm. *lib. de Scriptorib. Ecclesiast. in Damas. Valen. disp. 11. q. 1. pun. 3. in fine.* Coninch. *disp. 11. dub. 8. in fin. Suar. disp. 48. sect. 4. n. 13.*

4. Præterea animabus in Limbo existentibus nullatenus suffragari possumus. Nam, vel decesserunt cum solo originali, & tunc non habent penam sensus, pro qua soluenda nostras possumus satisfactionem offerre. Penam autem damni, quæ in priuatione visionis Dei consistit, irremissibiliter pati debent. Si verò ultra originale peccato aliquo veniali tantum affectæ sint, quod vix est possibile, ratione peccati originalis, quo à gratia Dei sunt exclusi, redduntur incapaces cuiusvis remissionis, ac proinde reputandi sunt valde mali, quibus, ut dixit Innocent, suffragia non profunt.

5. Restat ergo, ut solum animabus in Purgatorio existentibus nostra profunt suffragia, ut desinat Trident. *sess. 25. decreto 1. ibi. Animas in Purgatorio detentas, fidelium suffragiis, potissimum verò Altaris sacrificio iuuari.* Omnes tamen iuantur, si pro omnibus indifferenter suffragia offerantur, quia omnes indigent, & capaces sunt, & donatio generalis est. Sed non æque omnibus profunt, ac si pro singulis oblatæ essent quia, cum habeant valorem limitatum, & finitum, quod plurius communicantur, eod. minus singulis competit, ut notauit Suar. *disp. 48. sect. 6. n. 8.* Coninch. *disp. 11. in fine.*

6. Superest dicendum, qualiter nostra suffragia prædictis animabus profint. Et quidem certum esse debet, prodesse quoad satisfactionem: nam cum ipse hæc satisfactio indigeant, nobisque in charitate vitæ sint, nobiscumque vnum corpus componant; expedit, ut quoad fieri possit, nostris bonis operibus iuuentur: si enim viuis, qui minus indigent, possumus nostras satisfactiones communicare, & virtute illarum penarum, quas pro peccatis debent, exolvere: à fortiori hoc benefi-

cum animabus Purgatorij præstare poterimus, & ita est Ecclesiæ vniuersalis consensus.

7. Difficultas autem est, an infallibiliter profint iis, pro quibus offeruntur? Negat Med. Cordub. Layman. Bonac. Coninch. *præced. §. relati*: æqualiter enim de viuis, & defunctis loquuntur, quibus annumerari potest Caietan. *2. 1. Opus. tract. 16. quæst. 5.* Sotus in *4. disp. 19. qu. 2. art. 4. & l. 3. de natura & gratia. c. 6.* Canus *l. 12. de locis. c. 13. ad 9.* alij. Fundantur: quia sine promissione diuina nequeunt infallibilem effectum habere: aut nullo firmo testimonio ostendi potest hæc promissio. Quinimò satis indicatur, non adesse: siquidem Ecclesiæ orat Deum, ut prædictas satisfactiones acceptas habeat: quod frustra videretur factum, si ipse Deus obligatus esset.

8. Nihilominus longè verius existimo, nostras satisfactiones, infallibiliter applicari iis, pro quibus offeruntur. Sic Diuus Thom. in *disp. 45. qu. 2. art. 1. q. 2. Couar. c. Alma. 1. part. §. 4. n. 7.* Sotus sententiam mutans *disp. 21. quæst. 2. art. 3.* Nauar. *de Iubileo. notab. 18. & lib. de orat. & hor. Canon. capit. 20. n. 82.* Suar. aliis relatis *disp. 48. sect. 6. n. 4.* F enim lex diuine iustitiæ, & misericordiæ ita taxat remissa culpa penam in Purgatorio luendam, ut possit quis bonis operibus condignè, & ad æqualitatem in hac vita satisfacere, non solum pro debito proprio: sed etiam alieno, si in alieni satisfactionem ea opera exhibeat. At in satisfactionem proprii debiti infallibilem habent effectum: quod aliunde efficaciter colligi non potest, nisi quia ex lege diuina sic declarata per communem Ecclesiæ sensum in proprii debiti satisfactionem profunt. Cum ergo ex eadem lege Ecclesiæ sensu comprobata, nostra opera aliis fidelibus, tam viuis, quam defunctis, quibus in charitate sumus vni, profint; effectus, omnibus efficaciter, & infallibiliter prodesse. Deinde omnes Catholici fatentur, nostras satisfactiones in defunctorum fauorem oblatas defunctis prodesse. At, si Deus non teneretur illas acceptare, sapissimè nullius illis essent vtilitates. Præterea satisfactiones superabundantes Sanctorum efficaciter Pontifex applicat, cum Indulgentias concedit: ergo etiam quilibet particularis proprias satisfactiones illis applicare efficaciter poterit, antequam in thesauro Ecclesiæ reponantur: nam pro tunc efficacius sub eius sunt dispositione, quam thesaurus sub dispositione Pontificis. Item ex hac infallibili acceptatione nullum inuenientis sequitur, sed potius ad illam adueniendam plurimæ congruentiæ adfunt: quippe fideles excitantur ad charitatis exercitium, scientes vtiliter in fauorem defunctorum laborare, defuncti subueniuntur in grauissima necessitate: Deus suam liberalitatem & misericordiam ostendit abque vlla rigorosæ iustitiæ diminutione, quandoquidem non gratis, sed solutione condigna penam pro peccatis debitam remittit.

9. Neque obstat ratio contraria: nam esto, diuina promissio de acceptanda satisfactione viuorum pro defunctis, aliquo scripto testimonio ostendi expressè non possit, colligitur tamen efficaciter ex communi sensu fidelium credentem, viuos cum defunctis communicationem possibilem habere, seque in necessitatibus succurere. Cui communicationi infallibilis non obstat, quod petamus à Deo, ut nostra suffragia accepta habeat: quia optimè id petere possumus, dum incerti sumus an omnem qualitatem habeant exquisitam, ut infallibiliter à Deo acceptentur. Adde esto nobis constaret, suffragia nostra satisfactoria esse, Deumque ipsum infallibiliter acceptaturum; adhuc possemus ipsum rogare, ut acceptet, non ob necessitatem, ut acceptentur; sed in recognitionem gratiæ, quæ adest in illorum acceptatione. Cum enim illa opera ex se soluere non possent penam pro peccatis debitam, sed necessitudo indigerent libera Dei promissione, & acceptatione, petendo hanc acceptationem, ea gratia, & Dei liberalitas recognoscitur. Et forrè in hoc sensu intelligi debent illæ Ecclesiæ orationes, quibus à Deo postulat, ne animas Purgatorij absorbeat Tartarus, ne cadant in obcurum, &c. cum tamen certum sit, in Purgatorio existentibus à Tartaro absorberi non posse: recognoscitur enim hæc petitiō, id ex Dei liberalitate processisse, & simul pia voluntas, & affectus in animas Purgatorij ostenditur, ut bene notauit Suar. *disp. 48. sect. 8. n. 5.*

10. Rursus alio modo, quam solutione, & satisfactione exhibitæ, videntur animæ Purgatorij iuari posse, nempe, nostris orationibus, & petitionibus, non quatenus satisfactoriæ sunt, sed quatenus sunt impetratoriæ, ita ut vi illarum impetretur remissio penæ nulla satisfactio exhibitæ, atque adde gratis, & liberaliter, non quidem semper, sed quando diuinæ prouidentia placitum fuerit: quod cõmune est omnibus orationibus, & petitionibus, præcipue quæ in fauorem aliorum sunt. Sic docuit Durand. in *4. disp. 41. aliis 45. q. 1. n. 6.* Caiet. *1. Opus. tr. 16. qu. 5.* Nauar. *de Iubilo. notab. 22. n. 15.* Bellarm. *l. 2. de Purgat. c. 16.* Egid. de Coninc. *disp. 11. dub. 7. conc. 4. n. 54.* & alij. Mouentur primò: quia in humanis plerumque rogatur Index potens condignam penam à reo exigere, ut gratia remissionem faciat: neque alienum est à iustitia vindictam, quam feruare tenetur, ut aliquando ob virgentem intercessionem aliquod penæ gratis remittat. Ergo respectu Dei efficacius ea inter-

cessio fieri potest, cum ipse supremus Dominus sit nemini subiectus. Secundò, Ecclesia excitat nos, ut nixi Christi, & Sactorum satisfactionibus postulemus à Deo, ut defunctis remissionem penarum concedat, ut cõstat ex illis orationibus ab Ecclesia institutis, *Fidelium Deus. Animabus famulorũ*, &c. Neque satisfactio, si dicas, Ecclesiam excitare nos ad prædictam postulationem, quia ea postulatio satisfactoria est. Nam, si ob solam satisfactionem, quæ in ea oratione imbitur, vellet Ecclesia nos pro defunctis orare, efficacitatis eam satisfactionem obtinere applicata satisfactione orationis, quã vnusquisque pro se ipso faceret, quæ fructu impetrationis non defraudaretur, sicuti defraudatur oratio pro defunctis. Ergo ad orandum pro defunctis nunquam Ecclesia apertè excitaret quod est absurdum. Tertiò, communis est Ecclesie sensus, orationes publicas Ecclesie pro defunctis exhibitas, etiam à malo ministro, effectũ habere. At nequeũt habere effectũ satisfactionis, cum Ecclesia secundum se non satisfaciatur: quatenus verò per iniquum ministrum operatur, minus satisfacere potest. Superest ergo, ut solam effectũ impetrationis habeant, atque ad eò obtineant penam debitam liberalem remissionem. Quartò, Beati pro animabus Purgatorij intercedunt, ut constat ex illa Ecclesie oratione: *Omnipotens sempiterna Deus qui viuorũ dominaris*, &c. at eorũ orationes satisfactorie non sunt: ergo solũ sunt impetratorie: ergo impetrant penam remissionem. Quod si dicas, non impetrare immediatam remissionem, sed impetrare, ut viuentes satisfaciatur, vel Pontifex indulgentias applicet, quæ satisfactio, ne, vel indulgentiarum concessione postea remissio obtineatur; oblat, quia eam satisfactionem, & applicationem petere debent, non remissionem, pro nobiscum potius debent rogare, ut ad satisfaciendum pro defunctis excitaremur, quam rogare, ut defunctis penam debitam remitterentur, cum id sit impossibile, scilicet viuentium satisfactionem, vel indulgentiarum applicationem: & his positis infallibilis sit ea remissio. Verũ, si secundò respondeas, Sanctos orando pro defunctis applicare simul aliquam satisfactionem superabundantem ex suis operibus in hac vita gestis, & in thesauro Ecclesie repositam, oblat: quia distributio thesauri Ecclesie soli Petro, eiusq; successoribus cõcella est: neque verisimile apparet, Christum Dominum eam potestatem alicui Sancto concessisse. Præterea ipsa Ecclesia eam remissionem expostulat: cum tamen illi datum non sit thesaurum Ecclesie dispensare. Quartò, hanc penarum remissionem petimus, tum per infinitam Dei misericordiam, tum per merita Christi Domini, quæ indicant, nos gratuitam remissionem postulare: nam facta condigna solutione penarum, remissio non est opus misericordie, sed iustitiæ: neque ad eam faciendum necessarium esset Christi merita ante oculos æterni Patris proponere. Quintò, quia communiter Doctores distinguunt quatuor genera suffragiorum, iuxta textum in *cap. Anima. 13. quest. 2. ubi: Anima defunctorum quatuor modis soluitur, aut oblationibus Sacerdotum, aut precibus Sanctorũ, aut charorum elemosynis, aut ieiunio cognatorum: oblationes autem Sacerdotũ effectum habent ex opere operato: ieiunio, & elemosynis effectus satisfactionis concedendus est; Sanctorũ precibus impetratio. Si enim hunc effectum non haberent, ut quid ab aliis operibus satisfactionis distinguuntur? Sextò, prædictis defunctis impetrant Sancti speciale gaudium, & consolationem in penis sustinentis: ergo etiam impetrare possunt illarum penarum liberalem diminutionem. Septimò, in concedenda hac impetratione liberalis remissionis nullum sequitur inconueniens: nam esto orationes Sanctorum feruentissimæ sint, non inde fit, Purgatorium euacuari, sicuti neque omnes peccatores eouertit: cum enim non habeant effectum infallibilem, sed solum quantum Deo visum fuerit, Deus concessione effectum legibus diuinæ iustitiæ simul cum misericordia temperat. Et licet extra hanc vitam non videatur esse locus gratiæ, sed rigide vindicatur iustitiæ, hoc intelligendum est, quatenus nullus iam pro se satisfacere, aut impetrare aliquam remissionem potest: sed verò per amicos.*

11. Nihilominus: et si prædicta sententia sit satis probabilis, probabilior existimo, negantem concedi animabus Purgatorij aliquam penam debitam liberalem remissionem; sed remissionem penarum non aliter fieri, quam solutione condigna exhibita. Sic docuit Suarez. *latè diff. 48. sect. 5. à n. 5. Ducor: quia diuinam prouidentiam maxime decet modum remittendi penas pro peccatis debitas firmum, & stabilem esse: si ob intercessionem Sanctorum non semper; sed aliquando fit remissio harum penarum nulla solutione facta non est firmus, & stabilis modus de illarum remissione, quandoquidem pro beneplacito diuinæ voluntatis variatur. Et confirmo. Vel Deus statuit, nunquam hanc remissionem concedere, nisi condigna solutione exhibita per satisfactionem rei, vel satisfactionem aliorum, vel statuit aliquando gratis concedere hanc remissionem ob Sanctorum intercessionem. Si hoc secundum dicas, vti opposita sententia affirmat, concedere necessariò debes, tibi impetrare posse hanc gratuitam remissionem pro penis debitis: siquidem oratio pro te facta efficacior de se est ad impetrandum, quam ad impetrandum pro alio. Deinde debes concedere non solum ob Sanctorum intercessionem: sed etiam*

ob peccatorum, & iniquorum orationes concedi aliquando hanc penarum remissionem: nam, cum sit gratuita, & non fundata in condignitate operis, sed in Dei liberalitate, & misericordia, nullum est inconueniens, quòd ob intercessionem peccatoris fiat. Ne igitur hæc admittamus, asserendum est, nunquam Deum remittere penas pro peccatis debitas, nisi posita earum condigna solutione per satisfactionem, vel satisfactionem, præcipue cum in hac remissione respiciatur, tum vindicatur iustitiæ, exigendo solutionem condignam, tum misericordia, acceptando solutionem, quam secluso suo verbo acceptare non tenebatur.

11. Argumenta verò opposita sententiæ non adstant. Ad primum respondeo, petitionem gratuitæ remissionis obtinere legi à Deo statuta, in qua cum nobis non consistit, de reuocandis aliquoties dispensare, temere fieri. Ad secundum, & tertium dico, Ecclesiam, & Sanctos remissionem penarum petere secundum leges diuinæ iustitiæ. Si autem secundum leges diuinæ iustitiæ nulla est facienda remissio, nisi solutione facta, tacite eam solutionem expostulant. Directè autem remissionem petunt, & non solutionem: tum, ut intelligatur, eam orationem in defunctorum fauorem integrè fieri: tum præcipue, quia ea remissio multis modis fieri potest, nempe satisfactio breuiori, licet intensiori; satisfactio viuorum, satisfactio, indulgentiarum applicatione, ideòque expediebat, ne Sancti, & Ecclesia modum solutionis directè pererent; sed diuinæ prouidentie remitterent eligendum, ut ad quem maluerit, excitaret; ipsi verò contenti essent remissionis postulatione. Quæ ratione sæpe pro aliis viuentibus oramus, ut Deus eorum peccata remittat; tamen si modus remissionis Deo reseruatus sit, & necessariò præstandus secundum legem diuinæ iustitiæ, & misericordie statutam. Præterea, cum sub opinione positum sit, an exhibita satisfactio condigna teneatur Deus penas defunctorum, in quorum fauorem facta est, remittere; optimè Ecclesia directè hanc remissionem postulare potest. Modus autem, quo Beati remissionem petunt, nobis ignotus est. Ad quartum: Optimè possumus per diuinam misericordiam petere hanc remissionem; non, quia nulla condigna solutione faciendæ sit; sed, quia est opus diuinæ misericordie, ut ea solutio fiat, & acceptetur: & ob eandem causam petimus fieri per merita Christi, & Sanctorum: quia ob illorum merita competens solutio impetranda est. Quintum argumentum refert modos, quibus animæ soluantur: refert autem orationem distinctè ab aliis, non, quia orationi sola impetratio gratuitæ remissionis concedenda sit; sed, quia sub oratione omnia opera religionis comprehenduntur, sicuti sub elemosyna omnia opera misericordie, & sub ieiunio omnes corporis afflictiones, & castigationes. Ad sextum concedo, gaudium, & consolationem obtineri à Sanctis posse: quia non est materia iustitiæ, sed liberalitatis. Sectus est de remissione penarum: quæ per iustitiam vindicatur taxata est, quamque non expedit remitti, nisi iustitiæ vindicatur: fiat satisfactio. Ad septimum constat ex probatione nostræ sententiæ: ubi inconuenientia opposita sententiæ intulimus.

§. III.

Quæ conditiones requirantur ex parte eius, cui suffragium applicatur, ut illi proficit.

1. Debet suffragio indigere.
2. Debet esse in gratia, ut suffragium satisfactionis illi applicetur: scilicet suffragium impetrationis.
3. Remissum peccatum debet esse, pro quo suffragium satisfactionis offertur.
4. Catechumeno applicare nostras satisfactiones possumus.
5. Tametsi potens sit ad satisfaciendum, possumus pro illo satisfacere.
6. Neque indiget speciali, & expressa acceptatione, sed sufficit virtualis, ut ei proficit aliena satisfactio.
7. Prædesti nostra satisfactio animabus Purgatorij: esto, aut viuere, non habuissent specialem in defunctos deuotionem.

1. Prima conditio est, ut suffragio indigeat: hæc enim ratione Beatis nostra suffragia non profunt: quia illis non indigent, neque ad penarum remissionem, neque ad alicuius boni impetrationem. Præter beatos autem nullus est alius, cui hæc conditio absolute deficiat: nam, quantumcumque iustus sit, augeri in iustitia potest, ac proinde suffragiis nostris per modum impetrationis, & meriti de congruo, inuari, tum ad augendam iustitiam, tum ad alia bona impetranda. Suffragia verò satisfactionis plures sancti non indigent, utpote quibus omnis pena simul cum culpa remissa est. His ergo applicata nostra satisfactio effectum non habet: ne autem omnino pereat, thesauro Ecclesie reponitur. Affirmare autem, manere in acceptatione diuina, ut illi applicetur, si forte indigeant, est prorsus sine fundamento, & contra debiti ordinem. Non enim decet parare penam remissionem,

Ferd. de Castro. Sum. Mor. Pars I. V.

R. ans

antequam pena contrahatur, præterquam quòd aliquis est
 ter occasio committendi culpas; quibus sublatis, nulla restat
 obligatio satisfaciendi. Sic Suar. *disp. 48. section. 7. n. 5.* Valent.
1. 4. disp. 7. quæst. 20. punct. 5. in princ. Bonac. *disp. 6. q. 2. p. 3. in*
princ.

2. Secunda: debet esse in gratia, pro quo suffragium
 satisfactionis offertur. Qui enim in peccato mortali existit,
 indignus est penæ alicuius remissione, vtpote qui dignus est
 qualibet penæ æterna. Deinde hæc satisfactionum communi-
 catio nititur charitati, & diuinæ promissioni, quæ solum in
 fauorem amicorum censetur facta. Præterquam quòd nostra
 opera, etiam si excellentissima, sint condignitatem non ha-
 beant, vt pro peccatore satisfaciatur, bene tamen pro iusto.
 Suar. *disp. 48. sect. 7. n. 3.* Bonac. *disp. 6. q. 2. de suffragio. pun. 3.*
num. 5.

Prædicta satisfactio, vt superius diximus, in thesauro Ec-
 clesiæ reponitur, vel vt aliis placeat, ipsi satisfaciendi, si indiget,
 applicatur: nunquam tamen censenda est referuari in accep-
 tatione diuina, vt applicetur peccatori, cum à peccato resur-
 get: quia huius retentionis nullum adest fundamentum, ne-
 que peccator ea gratia dignus existit, vt bene aduertit Suar. *d.*
sect. 7. n. 4.

Notanter dixi *suffragium satisfactionis*: nam suffragium im-
 petrationis optime potest, & maxime decet peccatoribus ap-
 plicari, vt à peccato media penitentia resurgant.

3. Tertia: remissum esse debet peccatum, pro cuius penæ
 remissione suffragium satisfactionis offertur. Rationi enim
 dissonum est penæ remissionem obtinere perseuerante culpa,
 quæ penæ dignum faciat. Neque vllus iustus potest alteri
 remissionem culpæ venialis immediate obtinere, sed solum
 mereri auxilium, quo se ad culpæ remissionem disponat, sicuti
 notauit Suar. *dicta sect. 7. in princip.* Hæc conditio inter fideles
 videntur sæpe deficere: quippe esto, sint in gratia constituti,
 nullumque reatum penæ pro peccatis mortalibus debitum
 habeant; attamen sæpe pluribus venialibus afficiuntur, quo-
 rum reatus solui non potest, nisi culpis prius remissis. Sed in
 animabus purgatorij hæc conditio semper obseruatur: quia
 nullo peccato, etiam veniali, afficiuntur. Nam, etsi aliquibus
 affecti decesserint, in puncto decessionis eorum illis remissio
 conceditur, ideoque suffragio satisfactionis semper capaces
 existunt.

4. Præter prædictas condiciones, nulla alia requiritur:
 nam character baptismalis, quem aliqui postulant, neque ad
 suffragium orationis, vt est euident, neque ad suffragium
 satisfactionis potest esse necessarius. Si enim catechumenus
 applicare valet suam satisfactionem baptizato iusto, cur
 non iustus baptizatus catechumeno? Certè cum hæc applica-
 tio sit quadam propriæ satisfactionis donatio, & catechu-
 menus, siue viuus, siue defunctus in charitate baptizato vni-
 us sit, capax existit illius satisfactionis, qua indiget recipien-
 da. Neque obstat, quòd sacrificij fructus catechumeno non
 applicetur, quia, cum sit beneficium, quòd Christus Dominus
 suæ Ecclesiæ reliquit illi, qui sunt extra Ecclesiam eo frui non
 possunt. Neque item obstat, quòd Ecclesia regulariter non
 fundat orationes pro Catechumenis, vt decidit in Conci-
 lio Bracharenfi 1. canon. 15. ibi: *Placuit, vt Catechumenis sine*
redemptione Baptismi defunctis, neque oblationis sanctæ com-
memoratio, neque psallendi impendatur officium. quia id præ-
 stat, vt significet, esse vnum corpus constans ex membris per
 Sacramentum Baptismi inter se vnitis. Quo non obstante, ali-
 quando pro catechumenis, & iis, qui sunt extra Ecclesiam,
 orat, vt in feria sexta Parasceue.

5. Secundò, non requiritur, vt is, pro quo suffragium satisfac-
 tionis offertur, impotens sit ad satisfaciendum, (tamen si aliqui
 eam conditionem exigant:) quia hæc applicatio satisfactio-
 nis est quædam gratuita donatio, quæ solum exigit volunta-
 tem donantis, & capacitatem in eo, cui facienda est; aliàs si
 hæc impotentia necessaria foret, vix vlli viuenti applicare sa-
 tisfactionem posses, cum rarus sit, qui actibus, saltem internis,
 theologarum, atque moralium virtutum non possit, si velit, sa-
 tisfacere. Item, eadem ratione neque animabus Purgatorij
 posses satisfactionem applicare: nam esto, satisfacere non pos-
 sunt, possunt satisfati, & per satisfactionem debitum compen-
 sare.

6. Tertio, neque opus est specialis acceptatio illius, pro quo
 sacrificium offertur, quia eo ignorantante applicari potest, aliàs
 incertum esset nostras satisfactiones defunctis prodesse: si quidem
 incertum est an illas cognoscant, siue viribus naturæ, siue
 per reuelationem, siue per manifestationem Angeli custo-
 dis. Solum enim requiritur non repugnantia, seu habitualis
 voluntas, qua gratum quis habet, quidquid in propriam vtili-
 tatem sibi factum fuerit.

7. Quarto, necessarium non est, vt suffragium animabus
 Purgatorij proficiat, quòd ipse specialem deuotionem, dum vi-
 uerent, circa defunctos habuerint, specialiaque beneficia il-
 lis impenderint, vt requiritur Caieran. *tom. 1. opusculi tractat. 16.*
quæst. 5. cui fauet textus in cap. Non estimamus. 17. quæst. 2.
 Quia satis decedendo in gratia prædicta suffragia meruerint,

vti probat Valent. *disp. 11. quæst. 1. circa finem* Suarez *disp. 48*
sect. 6. n. 6.

§. IV.

Expenduntur condiciones requisitæ in offerente
 suffragium, vt vtile sit.

1. Debet suffragium ex intentione formali, vel virtuali, fauen-
 di alius fieri.
2. Opus, quo suffragium intendit, debet esse honestum.
3. Suffragium satisfactionis ab homine existente in gratia proce-
 dere debet, sicuti impetrationis.
4. Qualiter suffragium orationum impensum à ministro Ecclē-
 siæ differat ab eo, quòd impenditur à persona privata.
5. Quando censetur nomine Ecclesiæ orationes fundere.
6. Suffragium satisfactionis ab homine viatore præstandum
 est.
7. Plures censent, executionem legati in testamento relictæ pa-
 nam defuncto remittere.
8. Verius est oppositum.
9. Executione restitutionis in testamento mandate, non alio
 modo, quàm executione legati liberatur defunctus à Pur-
 gatorio.

1. Quatuor condiciones enumerari possunt ex parte suf-
 fragantis, vt suffragium aliis vtile sit. Prima, vt inten-
 tionem habeat formalem, vel virtualem pro aliis suffragium
 offerendi. Sic D. Thom. in 4. *dist. 45. quæst. 2. art. 4. qq. 1.* Palu-
 dan. *quæst. 2. art. 2.* Suar. aliis relatis *disp. 48. sect. 8. nu. 22.* Em-
 manuel Sà verbo *Indulgentia, in addit. in fine.* Bonac. *disp. 6. q.*
1. de suffrag. part. 2. Nam seclusa hæc intentio opus tuum est,
 ac proinde vt alteri proprium fiat, donatio interuenire debet,
 quæ fieri non potest abque voluntate. Illa verò posita, si suf-
 fragium satisfactionis multis aqua intentione applicas, omni-
 bus prodest, minus singulis, quàm si pro singulis offeres:
 quia finitum inter plures diuisum minus singulis competit.
 Si autem vni tantum suffragium satisfactionis offeras, illi
 tantum proderit, si capax existit, sin minus thesauro Ecclesiæ
 reponitur. Quòd si de suffragio impetrationis directè loqua-
 mur eandem intentionem habere debes impetrandi postula-
 tum iis, in quorum fauorem preces fundis: illæ autem preces
 pro pluribus oblate, nisi pro singulis distinctè fiant, ex se non
 sunt ita impetratoriæ, sicuti cum pro singulis offeruntur, tamen
 etsi ex benignitate Dei, in qua præcipue impetratio fundatur,
 sæpe pro omnibus aquè proficiat, ac si pro singulis essent obla-
 tæ: in quo suffragium impetrationis maxime à suffragio sa-
 tisfactionis differt. Notanter dixi, *impetrationis directæ*: nam
 indirectæ impetratio, quæ consistit in executione boni ope-
 ris, ratione cuius Deus mouet amicos, & cognatis operan-
 tis benefacere, tamen ipse operans recordatus illorum non
 fuerit, neque pro ipsiis aliquid postulauerit, specialem inten-
 tionem non requirit.

2. Secunda conditio est, vt opus, quò alteri suffragari ve-
 lis, bonum sit, & honestum, aliàs si Deo displicet, nec sa-
 tisfactorium esse potest, nec impetratorium, vt ex omnium
 sententia tradit Suarez *dicta disputat. 48. section. 2. numer. 10.*
 Solum aduerto, esse aliqua opera, quæ fieri possunt medio
 interuencio, tanquam instrumento, vt elemosyna concessa
 per famulum: hæc enim ex iniquitate instrumenti non vi-
 tiantur; sed eorum honestas, & valor ex voluntate domini
 imperantis elemosynam fieri desumendus est: quia imper-
 ans verè, & propriè elemosynam tribuit illi, quæ est causa
 principalis.

3. Tertia, vt suffragium satisfactionis ab homine grato
 procedat: opera enim in peccato existentis nec meritum, nec
 satisfactionem habent, nec digna sunt, vt à Deo in remissio-
 nem penæ, siue alienæ, siue propriæ acceptentur. Suffragium
 verò impetrationis, licet ex se parum efficax in peccatore esse
 potest: sæpe enim Deus ob bona opera peccatoris, & ipsi,
 & aliis plura beneficia impendit; quia hæc impetratio, quæ
 solum de congruo est, non dignitati operis, sed benignitati
 Dei nititur.

4. Hinc oritur difficultas, qualiter suffragium orationum,
 quæ in persona Ecclesiæ ab iniquo ministro offertur, differat
 à prædicto? Et quidem si de suffragio satisfactionis loquamur,
 nulla est differentia, quippe nulla satisfactio in illis orationibus
 reperitur: quia, cum illæ orationes non sint penales, & afflicti-
 uæ, Ecclesiæ, quatenus talis est satisfactoria esse non possunt. At
 bene esse possunt impetratoriæ: quia ad impetrationem nihil
 aliud exigitur, quàm significatio voluntatis, & desiderij: quòd
 optime fieri potest, tamen si per quem significatur, iniquus
 sit: differat tamen hæc impetratio ab ea, quam iniquus mini-
 ster, vt priuata persona præstat: quia nitor operi non solum
 bono, & honesto: sed factò ab Ecclesiâ, quæ Deo maxime pla-
 cet, & grata est: cuius placito non obest ministri iniquitas: at
 impetratio, quæ fit ab iniquo ministro, vt à singulari persona, hæc

hanc qualitatem non habet, ideoque ex se longè minus effi-
cax est ad imperandum. Differentia verò, quò Suarez disp.
48. sect. 8. n. 8. assignat, nempe, orationes Ecclesie ob eius fan-
ctiorem imperare infallibiliter aliquam pœnam remissionem
vel applicando Christi satisfactionem, vel imperando, ut ipse
eam applicet; quam infallibilitatem non habent orationes
privatæ personæ: mihi non probatur: quippe Ecclesia impera-
re non potest à Deo gratuitam pœnam remissionem, sed solu-
tione facta, ut ex sententia ipsius Suarez supra firmatur reli-
quimus: neque etiam illi datum est, infallibiliter applicare
Christi satisfactionem mediis orationibus, aliàs esset oratio-
nibus Ecclesie concessa indulgentia. Imperare verò à Chri-
sto, ut ipsam satisfactionem applicet, magis dubium est: nam
est id facere possit ex absoluta potentia: credendum est nun-
quam facere, postquam Ecclesia thesaurum suæ satisfactionis
dispensandum reliquit. Restat ergo, ut solum differat impera-
tio Ecclesie, etiam per iniquum ministrum, ab imperatione
cuiusvis personæ singularis in excellentia, & dignitate, tum
operis, tum operantis, ob quæ longè efficacior est ad excitan-
dum Deum, & movendum ut postulata concedat.

5. Quòd si roges, quando censetur nomine Ecclesie sus-
fragium offerre, quando nomine tantum proprio? Respon-
det Nauart. tractat. de orat. cap. 20. numer. 40. te, siue Cleri-
cum, siue laicum nomine Ecclesie suffragium offerre, quo-
tius orationibus ab Ecclesia institutis veris ad orandum: Ec-
clesia enim has orationes videtur instituisse, ut nomine ipsius
à Deo beneficia fideles impetrent. Quæ enim in hac institu-
tione repugnantia adest? aut quod inconueniens fingi potest?
Certe nullum. Ergo asserenda est, præcipue cum & singulis si-
delibus, & Ecclesie conueniatur: quippe hac via, facilis, & cele-
ritus Deus postulata concedet. Verum, esto, hæc sententia pia,
& probabilis sit, probabiliorem existimo, quæ asserit suffragiū
nomine Ecclesie defumendum esse, non ex oratione, & preci-
bus, sed ex modo, quo funditur. Quia verisimile non est, Ec-
clesiam instituisse quamlibet orationem, ut nomine ipsius qui-
bet fidelis ea vteretur, cum non omnes sint Clerici, vel Reli-
giosi: atque adeo nec ministris Ecclesie: sed orationes insti-
tuit, ut docerentur fideles à Deo postulare, sicuti Christus
orationem Dominicam instituit, non ut nomine ipsius Patrem
oramus; sed ut nos doceret, quomodo nomine proprio oran-
dum nobis est. Quare ea oratio nomine Ecclesie fit, quæ fit ex
præcepto ipsius Ecclesie, illiusque ordinatione. Non enim in-
telligitur, te nomine alterius operari posse, quin alter tibi vices
suas committat, specialiterque designet. Atque ita docent Suar.
disp. 48. de suffrag. sect. 8. n. 9. Bonac. disp. 6. quaest. 2. p. 2. n. 7.
6. Quarta, debet præstari suffragium, si satisfactionis sit ab
homine viatore: nam extra hanc vitam nec locus est satisfac-
tionis, nec meriti, iuxta illud Ioan. 9. venit nox, quando nemo
potest operari. Ideoque Paul. ad Galat. 6. monet, ut dum tempus
habemus, id est, dum sumus in hac vita operemur bonum: tem-
poris enim suo metemus illud. Dixi, si satisfactionis sit: nam
suffragio imperationis dubium non est posse Beatos, imò &
animas in Purgatorio existentes viuis fidelibus prodesse: et-
tenim illorum precibus plura nobis beneficia pissimum Deus
concedit.

7. Hinc decidenda est quæstio, qualiter executio pij lega-
ti in testamento relicti defuncto existentis in Purgatorio pro-
desse possit? Non enim defuncti Doctores, qui sentiant, virtu-
te illius pœnam illi remitti, eò quòd defunctus non per volun-
tatem, quam de præsentis habet, sed per voluntatem, quam in
vita habuit, illius est causa: quod videtur sufficiens, ut opus
illud satisfactorium nouiter sit. Aliàs omnes fideles legata in
testamento relinquentes grauius deciperent, cum credant,
ea legata ad remissionem pœnarum illis fore profutura, & ex
hac intentione ea relinquunt: & executores testamentorum
omittentes executionem, nullam defuncto iniuriam irroga-
rent, si nullo fructu eum priuant: quod dici non potest, cum
expressè Concil. Valense eos necatores appelleret, & excommu-
nicatione feriendis decerneret, in c. Qui obligatione. 2. 13. q. 2. Ergo
asserendum est, executionem legatorum defunctis prodesse,
ut citius à Purgatorio liberentur: quod fieri non potest, nisi
exhibendo satisfactionem, qua pœna remittitur. Atque ita do-
cere videntur D. Th. in 4. dist. 43. q. 2. art. 1. questiuinc. 3. Palud.
art. 1. concl. 3. §. 5. Bonac. art. 2. q. 2. Soto q. 2. art. 1. concl. 4. Nau.
de orat. cap. 19. n. 59. expressius Supplement. Gab. d. dist. 43. q. 2.
art. 2. & leg. 56. in can.

8. Nichilominus verius censo cum Suar. disp. 48. sect. 8. n. 18.
executionem legati pij, quatenus est effectus voluntatis def-
uncti, nullatenus satisfactorium esse, neque ob illam ali-
quam pœnam debite remissionem immediate fieri: tamen si plu-
ribus aliis modis defuncto proficit. Priorem partem mihi per-
suadet: quia ea executio non procedit à voluntate defuncti
humano modo, siquidem eam eo tempore impedire non po-
test. Non igitur potest esse satisfactoria: hac enim ratione, si
famulo imperes elemosinam largiri, & tempore, quo famu-
lus elargitur, sensibus destitutus sis, nullam ex illa satisfactio-
nem obtines, præter eam, quam obtinuisti, imperando elemo-
sinam futuri: nam comparatione tui ea executio non est

Kerd. de Castro. Sum. Mor. Pars IV.

opus humanum, & voluntarium. At defunctus esto, volun-
tatem, & intellectum habeat, nullatenus in testamenti execu-
tionem influit, sed respectu executionis se habet, ac si dor-
miret: ergo executioni nullam satisfactionem concedere po-
test. Præterea defunctus est extra viam, hoc est, extra statum
merendi, & satisfaciendi, sibi, & alteri. Si autem ea execu-
tio satisfactoria esset, ut ab ipso defuncto fuit imperata,
verum esset dicere, defunctum satisfacere posse: cur ergo
non poterit denuò mereri? Non enim ad meritum plures
conditiones, quàm ad satisfactionem expostulantur. Qua-
propter condentes testamentum summopere aduertere de-
bent, ut sint in gratia, cum ea legata relinquunt: siquidem
tota satisfactio, sicut & meritum, in legatione perficitur.
Quòd si tempore legationis in peccato existant, debent
sublato peccato voluntatem confirmare, aliàs nullam ex
legatione satisfactionem, sicuti nec meritum obtinebunt.
Secunda pars conclusionis, scilicet, multis aliis modis execu-
tionem testamenti defuncto prodesse, facile probatur. Pri-
mò, poterat prodesse ad remissionem pœnæ, si ipse exe-
cutor in gratia existens eam executionem, quod est opus
pium, honestum, & de iustitia debitum, ac proinde merito-
rium, & satisfactorium, defuncto vellet applicare. Secundo,
ob illam executionem non solum ut procedit ab exequente;
sed ut est effectus voluntatis defuncti, moueri Deus potest;
tum ad excitandos fideles, ut pro tali defuncto satisfactionem
aliquam exhibeant; tum ad concessionem alicuius gaudij, &
conolationis, tum ad minorandum pœnarum tempus, tamen si
pœna intensior fiat. Tertio, virtute illius executionis excitan-
tur legata recipientes, ad orationes fundendas pro defunctis,
non à quæ satisfactio illis applicandas, ob quæ, & alia com-
moda merito Concilium Valense negligentes executores,
pauperum necatores appellat. Neque ratio opposita aliquid
amplius probat. Neque D. Thom. aliique plures Doctores nobis
contrarij sunt, cum ipsi tantum dicant, executionem testa-
menti defunctis prodesse, ut citius liberentur: quod optime
intelligi potest de mediata remissione, non de immediata,
quatenus effectus est voluntatis defuncti.

9. Secundo deciditur, an ob restitutionem in testamento
relictam, & executionem mandatum citius defunctus liberetur
à Purgatorio, vel ob eius omissionem citius defunctus liberetur
à Purgatorio, vel ob eius omissionem citius defunctus liberetur
à Purgatorio? Et breuiter respondeo, ob executionem restitutionis non posse alio
modo citius liberari, quam liberatur executione cuiusvis lega-
ti pij: illis tamen modis manifestum est liberari posse, ideo-
que per accidens ob omissionem restitutionem detineri in Pu-
gatorio potest: quia non prestat id, quo Deus moueri
solet ad excitandos animos fidelium, ut in fauorem defun-
cti restituens nouas satisfactioes exhibeat. Per se autem
detineri in Purgatorio non potest ob omissionem restitutionem:
nam, cum ipse defunctus in ea omissionem culpabilis non exi-
stat, licet tempore vitæ fuerit, ob eam puniri non potest. Qua-
re, si reatum debitum tempore mortis habitum sufficienter
soluit, ad cælum euolabit, sicut aduertit Suarez disp. 48. sect. 8
n. 19.

PUNCTVM II.

De nomine, & natura Indulgentiarum,

1. Indulgentia unde dicatur.
2. Eius definitio.
3. Remissa culpa plerumque restat aliqua pœna luenda.
4. Datur in Ecclesia thesaurus, seu cumulus satisfactionum Christi, & Sanctorum.
5. Hic thesaurus in acceptatione diuina existit.
6. Reliquis Ecclesie Christus potestatem distribuendi prædi-
ctum thesaurum.
7. Explicatur definitio Indulgentiæ.
8. Vtus concedendi indulgentias est antiquissimus.
9. Non est actus Ordinis, neque Ordinem requirit.
10. Est tamen iurisdictionis actus.
11. Negant plures, absolutionis actum in concessione indulgen-
tiarum concedi.
12. Vera est supradicta sententia in comparatione defunctorum
secus viuorum.
13. Actus iurisdictionis, qui indulgentiarum concessione exercet-
tur, voluntarius est, non coactiuus.
14. Concedens Indulgentias eas lucrari potest.

1. **T** Amethi Latini Interpretes sæpius nomen indulgentiæ
pro molli permissione, & rationi non satis consentanea
vsurparunt, ut constat ex illo Quintil. l. 1. c. 3. Molli illa educa-
tio, quam indulgentiam vocamus, meros omnes & mentis, &
corporis frangit. Attamen Concilia, & Patres Ecclesie Indul-
gentiam appellauerunt, iustam, & liberalem debiti remissionem,
iuxta textum in c. Quod autem, de pœnit. & remiss. & c. Indul-
gentia. eod. tit. in 6. & cap. Si quem, §. indulgentia 2. q. 3. & leg. 1.
tit. 33. part. 7. & Extrarag. Vnigenitus de pœnit. & remiss.

R 2 2. Sumptu